

VOORWOORD

Feestmaand

December is de feestmaand bij uitstek: sinterklaas, kerst en de jaarwisseling. Allemaal mooie momenten zo aan het einde van alweer een bewogen jaar voor de pluimveesector. Maar ondanks al die festiviteiten gaan de werkzaamheden in de stal natuurlijk gewoon door. Daarom is het thema van deze editie: **hygiëne en opstart**, want deze onderwerpen zijn actueel en zullen dat ook in het nieuwe jaar blijven.

Het innovatieve karakter van ons land als wereldleider in de pluimveesector komt ook bij deze thema's weer veelvuldig naar voren. Zo nemen we een kijkje bij Swinkels Allround Reiniging, die nationale en internationale bekendheid verwierf door de reiningsrobot voor pluimveestallen. Jan Swinkels geeft tijdens de reiniging van de stallen bij pluimveehouder Kees van Boxem uitleg over de machine.

En in deze editie zitten nog meer machines: de broedraamrobot siert de cover en verderop zult u lezen wat de ei-inpakmachine van Damtech allemaal kan. En we vragen aan pluimveehouder Klaas Timmer hoe hij de voer- en drinklijnen aan de binnenkant schoon weet te houden.

Uiteraard is er ook aandacht voor opstartsystemen als NestBorn en One2Born. Uitkomen in de stal is en blijft in opmars en deze systemen dragen daar aan bij. En hoe zit het dan met Early Feeding? We laten de experts aan het woord.

Over opstart gesproken, dat gaat natuurlijk verder dan de opstart van een ronde. Pluimveehouder Eric Thielen start precies honderd jaar, nadat Lamberdina Thielen de eerste stappen in de pluimveebranche zette, een hele nieuwe biologische stal op genaamd: Lamberdina's Hoeve. En in het Duitse Nordhorn werd exact een jaar geleden begonnen met een vernieuwende broederij: Optibrut. We spreken de initiatiefnemers over een jaar lang Optibrut.

Een gevarieerde editie waarin zowel de leghen- als vleeskuikensector aan bod komt en waarmee we afscheid nemen van het jaar 2018. We keren in 2019 uiteraard weer terug met meer pluimvee nieuws, maar wensen iedereen voor nu hele fijne kerstdagen en een kiplekker 2019!

Eindredacteur
Richard Bender

DOSSIER: VOERLIJN

EARLY FEEDING:

Dit zeggen de onderzoekers

Kippenkuikens zijn zogenaamde 'nestvlinders', wat betekent dat ze al behoorlijk volgroeid uit het ei komen en vrijwel direct op zoek gaan naar eten. Kuikens die in een broederij uit het ei kruipen, moeten echter – voor ze eindelijk toegang krijgen tot voedsel en water – eerst naar de stal van de vleeskuikenhouders getransporteerd worden. In praktijk betekent dit dat ze meerdere uren zonder water en voer kunnen zitten, in een fase waarbij belangrijke voedingsstoffen en vocht nu juist cruciaal zijn voor hun ontwikkeling. Het is dan ook niet vreemd dat de 'Early Feeding' trend die dit probleem aanpakt, een snelle opmars maakt.

Volgens de officiële planning, hoort een kuiken op dag 21 uit het ei te komen. "In de praktijk is de zogenaamde 'hatch window' (red. uitkomst spreiding) echter een stuk ruimer; het uitkomen van alle kuikens verspreidt zich meestal over een langere periode", legt pluimveevoedingsdeskundige Marien van den Brink van Twilmij uit. "Dat betekent bijvoorbeeld dat sommige kuikens al op dag twintig ter wereld kunnen komen. En voordat de kuikens eindelijk op transport gaan, moeten er in de meeste gevallen eerst nog een aantal handelingen plaatsvinden, zoals seksen, sorteren en enten. Sommige kuikens zitten daardoor best lang zonder voer en water, precies in de belangrijkste fase van hun ontwikkeling."

"Een langere periode zonder voer en water kan – zeker binnen het hedendaagse, ultra efficiënte groeiproces van vleeskuikens – een grote impact hebben", vindt Van den Brink. Dit is volgens hem dan ook de reden waarom er zoveel winst te behalen is op

dit vlak. Pas Reform, Philips, DSM en Twilmij ontwikkelen daarom samen een uitgebalanceerd Early Feeding product dat ook vocht bevat: SmartStart™ precision feed. Doordat het vocht in het voer is verwerkt, hoeft er geen aparte watervoorziening te worden aangelegd om de kuikens van het nodige vocht te voorzien.

“BELANGRIJKSTE FASE VAN HUN ONTWIKKELING”

DARMONTWIKKELING

Via een toenemende gevoeligheid onderzoek komen steeds meer voordelen van Early Feeding aan het licht. Van den Brink wijst onder andere op een betere darmontwikkeling. "Een onderzoek uit 2003 liet al zien dat de kuikens die direct toegang hadden tot goed voer, darmvlokken ontwikkelden die in de

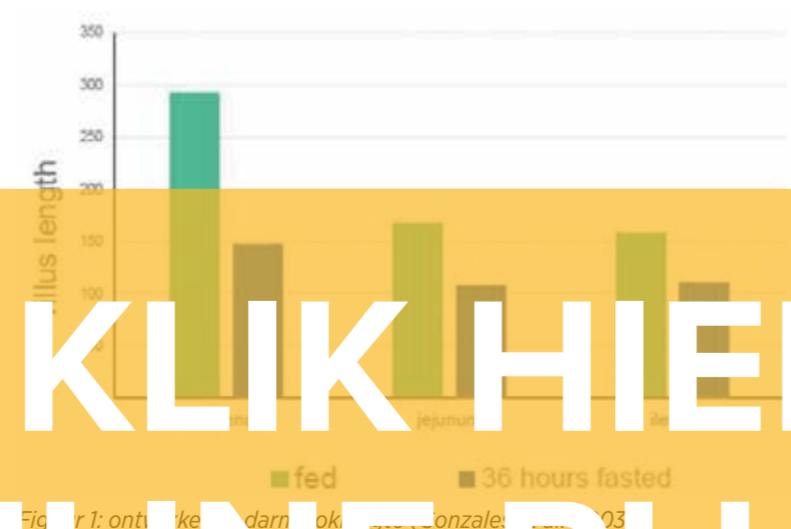
– maar liefst tweemaal zo lang (driehonderd µm i.p.v. honderdvijftig µm, zie: tabel 1) waren. Dit leidt niet alleen tot een betere voedselopname, en dus een betere voederconversie, maar ook tot een sterker immuunsysteem, waardoor bijvoorbeeld het antibioticagebruik kan worden beperkt."

Van den Brink realiseert zich dat kuikens de dooier kunnen gebruiken om de eerste fase te overbruggen. Toch maakt het Early Feeding niet overbodig. "Als er geen voer beschikbaar is wanneer een kuiken uit het ei komt, worden de waardevolle nutriënten uit de dooier niet optimaal benut. Het dier verbrandt ze dan simpelweg, terwijl ze – als het direct voedsel heeft – juist een belangrijke impuls kunnen geven aan de groei en de

ontwikkeling. Eigenlijk is het dus jammer om die hoogwaardige voedingsstoffen uit de dooier op deze manier te verspillen", legt de pluimveevoedingsdeskundige uit.

SATELLIETCELLEN

Daarnaast denkt Van den Brink dat Early Feeding interessant is om de spieraanzet te vergroten. Hij legt uit: "De zogenaamde satellietcellen, een soort stamcellen, zijn alleen in de eerste week nog te beïnvloeden. Het is dus zaak dat hiervoor zo snel mogelijk de juiste stimulans wordt gegeven. Onderzoek wijst ook uit dat dit nut heeft. Ik heb dan ook hoge verwachtingen van het SmartStart™ voer dat we op dit moment ontwikkelen."

DOSSIER: VOEDING

De prille praktijk van SmartStart™ post-hatch feeding

Vanuit wetenschappelijk perspectief lijkt de productontwikkeling van het vroege voeren een veelbelovende kant op te gaan. Maar hoe doet het gloednieuwe SmartStart™ post-hatch feeding concept het in praktijk? Bij Broederij Munsterhuis zijn ze inmiddels zo'n driekwart jaar aan het testen met het direct toedienen van speciaal, vochtig voer aan net uitgekomen vleeskuikens. Eigenaar Bert Munsterhuis zijn eerste indrukken over het concept zijn positief.

Voordat Broederij Munsterhuis overtuigd was van het gloednieuwe SmartStart™ concept, zaten de allereerste fase van hun prestatie richting de toekomstige

uur zonder voer en vocht. Toch is Munsterhuis er niet van overtuigd dat ze iets tekort kwamen: "Het is niet perse een natuurlijke behoefte van kuikens om direct na het uitkomen te gaan vreten en drinken. Wel denk ik dat we dit gedrag kunnen stimuleren. En afgaande op de eerste indrukken, denk ik ook dat hiermee wel de nodige resultaten te behalen zijn."

Munsterhuis vertelt dat er recent uitkomsten zijn aangepast. "Bij de nieuwe Pas Reform-bakken zitten de voermotten aan de buitenzijde, waar voor deze kuikens voer dat Broederij Munsterhuis overtuigd is van het gloednieuwe SmartStart™ concept, zaten de allereerste fase van hun prestatie richting de toekomstige

Hij denkt dat er vooral bij kuikens van jonge moederdieren veel winst te behalen valt, omdat daarbij de 'hatch window' het grootst is.

VOCHT- EN VOEDINGSRIJK

De broederijhouder baseert zijn voorzichtige enthousiasme op het deel van de kuikens dat de afgelopen tijd wél al direct de vocht- en voedingsrijke SmartStart™ formule tot zich nam. "Bij de vleeskuikensbedrijven waaraan we leveren merken ze dat een deel van de kuikens, met name de eerste week, sneller groeit." Munsterhuis geeft aan dat het nog te vroeg is voor harde cijfers, maar verwacht volgend jaar met goed nieuws naar buiten te kunnen komen.

Ook qua uitval laat het nieuwe concept het verschil met de huidige

opmerkelijke verbetering zien. "De uitval zit sowieso al onder de één procent, dus we hebben het echt over tienden van procenten. Maar ondanks de nog prille en nog niet helemaal stabiele data waarover we op dit moment beschikken, zien we toch steeds een opgaande lijn", aldus Munsterhuis. Hij wil echter vooral onderstrepen dat we geduld moeten hebben: "Over een half jaar kunnen we ongetwijfeld nóg meer zeggen."

MEER INFORMATIE?

Twilmij BV
Website: www.twilmij.nl
E-mail: info@twilmij.nl

Kuikenbroederij Munsterhuis BV
Website: www.munsterhuis.com
E-mail: info@munsterhuis.com

INHOUDSOPGAVE

IN DEZE EDITIE O.A.:

VOERLIJN

EARLY FEEDING P. 2

VOEDING

TWILMIJ P. 3
NESTBORN P. 22

STALINRICHTING

POWERLAMPS P. 4
FRESHLIGHT AGRI P. 7

TRANSPORT

ONE2BORN P. 6

OPSTART

LAMBERDINA P. 8

HATCHCARE

OPTIBRUT P. 10

HYGIËNE

AQUA-CLEAN P. 12

SPECIAAL KATERN

WAGENINGEN / AERES P. 14

EISORTERING

DAMTECH P. 18

STALREINIGING

SWINKELS B.V. P. 20